Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

CYFARWYDDYD, DOCUMENT

Awgrymiadau da ar gyfer gwella eich effeithlonrwydd - D?r

D?r

Cyhoeddwyd gyntaf: 30 Hydref 2024

Diweddarwyd diwethaf: 30 Hydref 2024

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o BUSNES.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar

Ewch i **https://busnescymru.llyw.cymru/dogfennau/awgrymiadau-da-ar-gyfer-gwella-eich-effeithlonrwydd-dwr** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

gwybdaeth am hawlfraint

Mae cost gwirioneddol cyflenwi d?r a gwaredu carthion wedi codi 40 y cant ers 2002. Mae eich busnes yn talu ddwywaith am dd?r – unwaith ar gyfer ei ddarparu ac eto ar gyfer ei waredu. Bydd lleihau faint o dd?r mae eich busnes yn ei ddefnyddio yn arbed arian o ran costau cyflenwi a biliau gwaredu carthion a gallai eich helpu chi i arbed ar gostau ynni ar gyfer cynhesu neu ar gyfer cemegau i drin d?r. Gweler isod rai awgrymiadau syml y gallwch eu dilyn i'ch helpu chi i arbed d?r.

- Mae llawer o dd?r ac arian yn cael ei fflysio i ffwrdd. Petaech yn gwneud buddsoddiad cymharol fach mewn offer, fel argaeau seston, cyfyngwyr llif, awyryddion, a thapiau neu ddrylliau clicied ar gyfer pibelli d?r, gallech chi wneud arbedion sylweddol.
- Oes gennych chi unrhyw ollyngiadau neu dapiau sy'n diferu? A yw eich tapiau'n troi i ffwrdd yn llawn? Gall tap sy'n diferu wastraffu mwy na 5,500 litr o dd?r y flwyddyn.
- A yw eich ystafelloedd ymolchi yn defnyddio systemau fflysh ddeuol? Gall argaeau seston, cyfyngwyr llif neu dapiau taro leihau faint o dd?r rydych yn ei ddefnyddio.
- Bydd gosod tapiau sy'n cau eu hunain neu sydd â synwyryddion is-goch yn lleihau faint o dd?r rydych yn ei ddefnyddio a gwella hylendid. Bydd cynnal a chadw tapiau'n rheolaidd yn sicrhau nad yw dyddodion sebon a chen yn achosi gollyngiadau na thapiau sownd. Gellid cynnal a chadw cawodydd hefyd i osgoi rhwystrau a pherfformiad is.
- Gallai gosod awyrydd, sy'n costio oddeutu £5, ar gawod gonfensiynol a ddefnyddir ddwywaith y dydd am bum munud, arbed oddeutu £30 y flwyddyn mewn costau d?r a charthffosiaeth.
- Pan fyddwch yn prynu offer newydd, dewiswch gynhyrchion d?r ac ynni effeithlon, a'u gosod nhw'n gywir. Mae llawer o'r cynhyrchion hyn yn arddangos 'Label d?r' i'ch helpu chi i gymharu effeithlonrwydd d?r cynhyrchion.
- A yw pwysedd y d?r yn rhy uchel? Mae cyfradd llif o 5 i 6 litr y funud yn ddigonol i olchi dwylo. Mae awyryddion a chyfyngwyr llif yn atebion cost isel a all leihau'r defnydd o dd?r hyd at 70 y cant.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o BUSNES.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar

Ewch i **https://busnescymru.llyw.cymru/dogfennau/awgrymiadau-da-ar-gyfer-gwella-eich-effeithlonrwydd-dwr** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

gwybdaeth am hawlfraint

- Os oes rhaid i d?r poeth deithio trwy bibelli hir i gyrraedd y man lle caiff ei ddefnyddio, rhaid gwaredu llawer o dd?r oer yn gyntaf. Efallai y gallech ddod o hyd i ffyrdd i gynhesu'r d?r yn agosach at ble caiff ei ddefnyddio.
- Mae pecyn cymorth Rippleffect WRAP yn darparu cyngor a chymorth rhad ac am ddim i helpu busnesau i arbed arian trwy ddefnyddio d?r yn fwy effeithlon. Ewch i **www.wrap.org.uk/content/rippleffect**
- Mae deall faint o dd?r rydych chi'n ei ddefnyddio a faint mae'n costio yn allweddol i wneud gwelliannau. Mae Water Monitoring Tool WRAP ar gael ar **www.wrap.org.uk/content/water-monitoring-tool-0**
- Gall Mogden Formula Tool helpu i bennu faint y dylech chi fod yn ei dalu am garthion. Ewch i **www.wrap.org.uk/content/mogden-formula-tool-0**
- Defnyddiwch y peiriant golchi llestri pan mae'n llawn yn unig, a chofiwch lenwi'r tegell â faint o dd?r sydd ei angen arnoch, yn hytrach na'i lenwi a chynhesu d?r nad ydych ei angen.
- Gellir defnyddio casgenni d?r, sy'n hawdd i'w gosod, i gasglu d?r i ddyfrhau planhigion a golchi tu allan, a gall eich helpu chi i osgoi talu am dd?r ansawdd yfed yn ddianghenraid.
- Gall gollyngiadau pibelli achosi difrod i'ch eiddo a gall y gwaith atgyweirio fod yn ddrud. I'ch helpu chi i ganfod unrhyw ollyngiadau a cholledion d?r arall, darllenwch eich mesurydd d?r yn y nos a pheth cyntaf yn y bore, er mwyn i chi gael gweld faint o dd?r sy'n cael ei ddefnyddio y tu allan i oriau gwaith. Cofiwch wirio eich pibellau a chysylltu â'ch cyflenwr d?r a all helpu i ddod o hyd i ollyngiadau.

Efallai na fydd y ddogfen hon yn hollol hygyrch.

Drllenwch ein **datganiad hygyrchedd** i gael rhagor o wybodaeth.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o BUSNES.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar

Ewch i **https://busnescymru.llyw.cymru/dogfennau/awgrymiadau-da-ar-gyfer-gwella-eich-effeithlonrwydd-dwr** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

gwybdaeth am hawlfraint